

SAMEN

**VOOR
GORINCHEM**

ChristenUnie | SGP

Inhoud

ChristenUnie SGP, partij in de samenleving	5
1. Betrouwbare overheid	9
1.1 De gemeente, dat zijn we samen	9
1.2 Lokale media	10
1.3 Discriminatie en racisme	10
1.4 Dienstverlening, communicatie en digitalisering	10
1.5 Financiën	11
1.6 Gemeentelijke samenwerking	11
2. Veiligheid en openbare ruimte	13
2.1 Een veilige samenleving	13
2.2 Verslavingen	13
2.3 Prostitutie	13
2.4 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld	14
2.5 Openbare ruimte	14
2.6 Omgevingswet	15
2.7 Ruimte en Regionale Energie Strategie (RES)	15
3. Energie, duurzaamheid en milieu	17
3.1 Energie	17
3.2 Milieu en duurzaamheid	17
4. Zorg voor iedereen	21
4.1 Voor als het (even) niet gaat	21
4.2 Armoede	22
4.3 Vluchtelingen	22
4.4 Vrijwilligers: steunpilaren en bouwstenen	23
5. Economisch domein	25
5.1 Samen werken aan de economie	25
5.2 Stimuleren ondernemerschap	25
5.3 Onderwijs	27
5.4 Mobiliteit	29
6. Wonen	31
6.1 Woningen voor elke levensfase	31
6.2 Betaalbare woningen, ook voor jongeren	31
6.3 Wijkenbeleid	33
7. Kunst, cultuur, sport en toerisme	35
7.1 Kunst en cultuur	35
7.2 Sport	35
7.3 Toerisme	37
Samen voor Gorinchem	38
Kandidatenlijst	38

ChristenUnie SGP, partij in de samenleving

Politiek gaat over vertrouwen

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over jou en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht, de verpleegkundige, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en de manier van samenleven in Gorinchem.

ChristenUnie SGP Gorinchem: Hoopvol en realistisch

Nog steeds voelen we de gevolgen van de coronacrisis. Veel inwoners ervaren nog dagelijks de fysieke impact van covid-19. Economisch zijn er grote klappen gevallen en de maatregelen hebben bij jong en oud sociale en psychologische sporen achtergelaten. De polarisatie is toegenomen. We konden elkaar niet ontmoeten en elkaars mening nuanceren. Als ChristenUnie SGP richten we ons niet alleen op economisch herstel, maar juist ook op psychologisch en sociaal herstel. Wij hebben vertrouwen in de toekomst en zoeken verbinding met u, met elkaar, met onze buurgemeenten en met de wereld om ons heen. We hebben hierbij een hoopvolle, maar ook realistische blik op de toekomst.

Samen voor Gorinchem

Gorinchem is een fantastische stad om te wonen, te werken en te verblijven. De stad groeit. Voor ChristenUnie SGP is het belangrijk dat Gorinchem een stad met menselijke maat blijft. ChristenUnie SGP gelooft in een stad waar het niet gaat om 'ik' maar om 'wij'. Samen voor Gorinchem. We willen een stad waarin we omzien naar elkaar. Een stad die leefbaar is, ook voor een volgende generatie.

Onze lokale standpunten zijn gebaseerd op de Bijbelse uitgangspunten van gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid, rentmeesterschap en zorg voor ieder mens. Dat biedt vertrouwen. Om het goede te bereiken voor de inwoners van Gorinchem, zullen wij samenwerken met andere partijen, ongeacht de politieke kleur. Ons uitgangspunt is om altijd constructief mee te denken en verantwoording af te leggen, of we nu deelnemen aan een coalitie of in de oppositie zitten.

Gorinchem: knooppunt of plek van verbinding?

Gorinchem ligt al eeuwen op een strategische goed bereikbare plaats tussen rivieren en wegen. Dit heeft veel voordelen, maar helaas ook nadelen. Wie ergert zich niet als het verkeer in Gorinchem vastloopt, wanneer een brug open gaat? ChristenUnie SGP wil niet alleen de fysieke verbindingen tussen wijken verbeteren, maar ook verhoudingen tussen zijn inwoners bevorderen. Het is belangrijk dat voorzieningen toegankelijk blijven. Gorinchem is een stad waar mensen zich thuis moeten kunnen voelen.

ChristenUnie SGP is zich ervan bewust dat de manier waarop we met elkaar de samenleving vorm geven ter discussie staat. Gelukkig hebben we ook gezien dat als het erop aankomt we in Gorinchem oog voor elkaar hebben. Dat we in staat zijn om elkaar op creatieve manieren te vinden en elkaar te helpen. Omdat we geloven in samen doen, samen leven. Niet alleen ik, maar juist in het wij.

ChristenUnie SGP wil bouwen aan een samenleving waarin aandacht is voor wat echt telt:

- investeren in zorg voor elkaar,
- een overheid die bondgenoot is van de inwoners van Gorinchem
- kiezen voor een duurzame economie
- en keuzes die goed zijn voor Gods schepping.

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Gorinchem.

De politici van ChristenUnie SGP maken deel uit van een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof vormgeven. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.

Wij beseffen heel goed dat de overheid niet alle vraagstukken gaat oplossen. De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens ChristenUnie SGP wel om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren. En de overheid beschermt de ruimte waarbinnen mensen vrede kunnen stichten en waar gemeenschappen in beweging kunnen komen.

ChristenUnie SGP bestaat uit twee landelijke, christelijke partijen. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet zomaar opgeschreven, maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten.

Van christenen voor alle mensen

ChristenUnie SGP is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Gorinchem, samen. Doe met ons mee!

Onze kijk op onze medemens is bepaald door wat God daarover zegt: geschapen naar Zijn beeld, als een bijzondere eenheid van geest, ziel en lichaam. Deze uitgangspunten zijn de basis voor ons denken vanuit rentmeesterschap, verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid, zorg voor de schepping en zorg voor ieder mens.

**Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont,
want de bloei van de stad is ook jullie bloei.**

Jeremia 29:7

1 Betrouwbare overheid

Waar staat ChristenUnie SGP voor?

De gemeente heeft als taak de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. De menselijk maat, dát past bij Gorinchem. In het leven van alledag in ons werk, in ons gezin en in de zorg van de gemeente voor de inwoners.

Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Daartegenover staat dat burgers naast rechten ook plichten hebben. In verbinding staan betekent dat zowel de politiek als de inwoners hun verantwoordelijkheid oppakken.

ChristenUnie SGP zet in haar werk in de gemeenteraad in op samenwerken en luisteren. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in Gorinchem.

ChristenUnie SGP wil bijdragen aan het bouwen aan vertrouwen door:

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Gorinchem.
- In te zetten op goede relaties met inwoners.
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.
- Ervoor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- Te streven naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken, maar ook met voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.

1.1 De gemeente, dat zijn we samen

ChristenUnie SGP wil dat inwoners in Gorinchem zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en –samen met anderen en de overheid– de zorg voor de samenleving oppakken.

Concrete plannen:

- In Gorinchem gaan we, vanuit vertrouwen, actief werk maken van 'right to challenge' (uitdaagrecht). Het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld als wijk een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.
- ChristenUnie SGP wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende en grote plaats inneemt bij de (invoering van de) Omgevingswet.
- We pleiten voor een lokale ombudsman.
- Gezonde balans tussen verantwoordelijkheid overheid en verantwoordelijkheid burger.

Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, de hoeder van het algemeen belang, die knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

1.2 Lokale media

Onafhankelijke lokale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de democratie. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.

ChristenUnie SGP wil lokale media stimuleren door:

- Lokaal mediabeleid te formuleren in overleg met het veld.
- Onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een lokaal mediafonds. Hierbij willen we de provincie ook betrekken vanuit hun rol als hoeders voor de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur.

1.3 Discriminatie en racisme

Ook de lokale overheid heeft de roeping om recht te doen. Elke inwoner van Gorinchem heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid. Het bestrijden ervan kan niet door de politiek of de gemeente alleen, de hele samenleving speelt een rol.

Concrete plannen:

- De ambtelijke organisatie in Gorinchem weerspiegelt onze samenleving. Daarom zorgt de gemeente ook voor intern diversiteitsbeleid.
- Dialogen stimuleren tussen de diverse groepen. Samen zijn we Gorcummers ook al verschillen we door bijvoorbeeld een andere levensvisie of een andere culturele achtergrond.

1.4 Dienstverlening, communicatie en digitalisering

In onze gemeente telt iedereen mee. Daarom wil ChristenUnie SGP dat onze dienstverlening en gemeentelijke projecten aansluiten bij iedere inwoner. Inwoners die minder digitaalvaardig zijn, kunnen erop rekenen dat informatie voor hen beschikbaar en toegankelijk is. Dat kan door de communicatie zo duidelijk en eenvoudig mogelijk te houden, de regels simpel te houden en een loket dichtbij de inwoners te realiseren, waar je vragen kunt stellen.

Voor een betrokken wijkenbeleid kiest ChristenUnie SGP voor het inzetten van wijkambassadeurs, mensen die met beide benen in de buurt staan.

In deze digitale ontwikkeling moet onze gemeente het risico van verkeerd gebruik minimaliseren. Dit vraagt om een sterke aanpak die zorgt voor de beveiliging van onze gegevens, de aanpak van digitale criminaliteit en de borging van onze privacy. ChristenUnie SGP vindt het belangrijk dat we erop kunnen vertrouwen dat onze gegevens in goede handen zijn.

Concrete plannen:

- Inwoners worden niet alleen digitaal bediend, maar blijven recht houden op offline dienstverlening in eenvoudig te begrijpen taal (BI).
- Alle ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie, wonen of wijkbeheer.
- De gemeente maakt werk van goede beveiliging van hun eigen systemen.
- Gemeente voorziet in voorlichting over cybercriminaliteit en het voorkomen hiervan.

1.5 Financiën

De gemeente moet een betrouwbare, goede rentmeester zijn van de beschikbare financiële middelen. Gorinchem heeft veel plannen en ambities. In de afgelopen raadsperiode zijn besluiten genomen waardoor de schuldenlast per inwoner zal verdubbelen. ChristenUnie SGP streeft er naar om dit terug te brengen tot het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat niet alles kan wat we zouden willen. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen afwegen.

Bij bezuinigingen wil ChristenUnie SGP de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk zijn.

Concrete plannen:

- De gemeente houdt zich aan het schuldafbouwprogramma i.c.m. een investeringsplafond van vijf miljoen euro per jaar;
- Bij ontwikkeling Groote Haar streven naar een tenminste sluitende exploitatie en aflossing van de aangegane schulden;
- Als lange termijn doelstelling, 2040 en verder, de Gorinchemse schuldpositie harmoniseren naar landelijke gemiddelden.

1.6 Gemeentelijke samenwerking

In de regio zijn diverse grotere gemeenten ontstaan. De verhoudingen zijn inmiddels evenwichtig en vormen een goede basis voor samenwerking op de inhoud.

ChristenUnie SGP vindt samenwerking op het gebied van dienstverlening belangrijk. De verschillende gemeenschappelijke regelingen, zoals Waardlanden en Avres functioneren tot nu toe naar tevredenheid. Controle en toezicht op deze regelingen ligt bij de deelnemende gemeenteraden. Daarom moeten besluiten over beleid van gemeenschappelijke regelingen helder en transparant zijn, zodat de democratische legitimiteit gewaarborgd kan blijven. De basishouding in de gemeentelijke samenwerking is solidariteit.

Concrete plannen:

- Keuzes voor schaalvergroting worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- Samenwerking zoeken in allerlei verband en voorbij gemeente- en provinciegrenzen.
- Bij de verbreding van de A27 samen optrekken met de gemeentes Altena, Molenlanden en Vijfheerenlanden om overlast in de regio te minimaliseren
- Samenwerken met bedrijfsleven en regiegemeenten om de juiste opleidingen te huisvesten om de aansluiting van onderwijs met de arbeidsmarkt te borgen. Een maritieme opleiding is wenselijk.
- De mobiliteit over het water door waterbus en veerponten is een regionale opgave. Samenwerking om te investeren in verduurzaming van Riveer is belangrijk.
- Er wordt regionaal samengewerkt als het gaat om wachtlijstbeheer nieuwbouw, huisvesting voor jongeren en kwetsbare groepen.

Samenwerken en luisteren.

2 Veiligheid & openbare ruimte

Als inwoner van Gorinchem wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Naast de wettelijke taak van de overheid zien wij een grote rol voor de samenleving. Juist ook als het gaat om veiligheid. De gemeente heeft een belangrijke rol bij de inrichting van de openbare ruimte. Een verzorgde buurt draagt bij aan een sterke veiligheidsbeleving. Als er zorg en aandacht is voor de buitenruimte, dan is het prettig wonen en leven. Genoeg openbaar groen, speeltuintjes, plekken om elkaar te ontmoeten maken dat het goed leven is in de mooiste vestingstad van Nederland. Samen recht doen aan de stad, samen voor een mooi en groen Gorinchem.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont ChristenUnie SGP haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. ChristenUnie SGP heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

Concrete plannen:

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent: Eén wijkagent per vijfduizend inwoners.
- Een keer per jaar gaat de Raad in overleg met de Veiligheidsdriehoek over de actuele uitdagingen.
- Faciliteren van en informeren over de mogelijkheid van anoniem aangifte doen.

2.2 Verslavingen

Mensen zijn geschapen door God. Het kan niet de bedoeling zijn dat zij door drugs, drank, of gokverslaving zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt raken. Daarom zet de gemeente in op preventie, toezicht en handhaving en terugdringen van overlast en criminaliteit die samenhangt met drugs, drank en gokken.

Concrete plannen:

- De gemeente Gorinchem maakt zich in de regio sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.
- De gemeente Gorinchem zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en middelengebruik.
- Lik-op-stuk beleid. Het werk van Bureau Halt is hier een goed voorbeeld van.
- Mensen met schulden kunnen makkelijk verleid worden en nog dieper in de problemen komen. Dat willen we voorkomen door vinger aan de pols houden nu er intensief reclame wordt gemaakt voor allerlei vormen van (online) gokken.
- Introduceren van gemeentelijke heffing bij vergunninghouders van lokale goklicenties. Deze heffing is geoormerkt voor preventie en hulp aan gokverslaafden.

2.3 Prostitutie

Prostitutie is geen gewoon beroep. Prostitutie is ongelijkwaardig, er is bijna altijd sprake van machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is ChristenUnie SGP tegen prostitutie.

Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken of diensten online aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook de risico's. De coronacrisis heeft deze ontwikkeling versterkt.

Concrete plannen:

- ChristenUnie SGP is voor een uitsterfbeleid voor bestaande seksinrichtingen en het voorkomen van de vestiging van nieuwe.
- Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. ChristenUnie SGP vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening. Hierbij ziet zij ook een rol voor het jongerenwerk dat gesubsidieerd wordt door de gemeente.
- Wijkteams en zorgprofessionals zijn alert om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen. Zij maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.

2.4 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld

Het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, Veilig Thuis, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend zijn bij alle inwoners van Gorinchem. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn.

Concrete plannen:

- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Ook veiligheid voor kinderen waarbij ouders in de clinch liggen.
- ChristenUnie SGP zet zich in voor een aanpak kindermishandeling, met extra inzet op preventie, en voor het versterken van de interactie tussen kind, verzorgers, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.
- Ouderenmishandeling krijgt de komende periode meer aandacht. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.
- Tegen (verbaal) geweld tegen hulpverleners en ondermijning van lokaal wettelijk gezag wordt opgetreden. Slachtoffers worden bijgestaan en krijgen (juridische) hulp.
- Gemeente heeft actueel inzicht in de cijfers als het gaat om kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling.

2.5 Openbare ruimte

Gorinchem heeft net als veel plaatsen in Nederland beperkte ruimte. Dat vraagt om doordachte keuzes, om doorstroming én meer groen te bevorderen en Gorinchem klaar te maken voor klimaatveranderingen. Dit maakt de stad robuuster en tegelijk geeft dit ook weer meer kansen voor biodiversiteit in de stad.

Concrete plannen:

- Bij het aanbesteden van onderhoud en aanleg van openbare ruimte streeft gemeente Gorinchem klimaatbestendigheid na.
- De openbare ruimte daagt uit tot spelen en bewegen, ook voor volwassenen.
- De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en drempelvrij.
- Het centrum van Gorinchem is zoveel mogelijk autoluw. Verleid inwoners zoveel mogelijk de fiets te gebruiken door een goede fietsinfrastructuur.
- Breed onderzoek naar bevoorrading, transport en logistiek van en naar het centrum en in de wijken op alternatieve wijzen.
- Onze gemeentelijke gebouwen krijgen zo veel mogelijk groene gevels en daken en huizenbezitters worden daartoe gestimuleerd.
- Scholen en schoolpleinen worden in samenspraak met de schoolbesturen zoveel mogelijk groen en duurzaam ingericht.

- Meer groen in de binnenstad. Het plein Blijenhoek tot Haarstraat 64 (De Nieuwe Doelen) wordt een groene long.
- Goed beheer en onderhoud is belangrijk. Het wegwerken van de onderhouds-achterstand van bruggen, viaducten, fietspaden en wegen heeft prioriteit.
- Zwerfafval en bijplaatsingen zijn een groot probleem, dat door bewustwording en maatregelen moet worden aangepakt: voldoende containers in de buurt, borden die aangeven wanneer gratis afval wordt opgehaald, pasjessysteem, maar ook (camera)toezicht.

2.6 Omgevingswet

Onduidelijk is wanneer de Omgevingswet zal ingaan. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering.

Concrete plannen:

- Een goede participatieverordening waarin beschreven staat hoe de participatie van burgers vormgegeven moet worden. Vooral: laat de gemeente daarin een goed voorbeeld geven. De overheid dreigt zich terug te trekken, dit moet voorkomen worden. Toezicht en handhaving blijven nodig.
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken;
- Wat vooral belangrijk is: zorg dat inwoners weten waar ze hun klachten en bezwaren kwijt kunnen, want in de nieuwe omgevingswet is het onduidelijker wie waarvoor verantwoordelijk is.

2.7 Ruimte en Regionale Energie Strategie (RES)

Ruimtelijke principes en afwegingskaders voor natuur en landschap zijn voor de meeste RES'en nog onvoldoende uitgewerkt. ChristenUnie SGP pleit voor een goede balans tussen het belang van duurzame energieopwekking en het belang van landschappelijke waarde. Verkeerde keuzes kunnen zeer negatieve en langdurige consequenties voor natuur en landschap hebben.

Concrete plannen:

- De gemeente Gorinchem betreft actief de organisaties en bewoners uit de omgeving bij het uitwerken van de plannen. Anders komen we bij de uitvoering in de problemen, raken we achter in het halen van onze doelen en delft de natuur verder het onderspit.
- Geen windmolens in natuurgebieden of op trekvogelroutes.

**Samen recht doen aan de stad,
samen voor een mooi en groen Gorinchem!**

3 Energie, duurzaamheid en milieu

Het klimaat verandert wereldwijd en de gevolgen daarvan worden steeds zichtbaarder. Als Christenen geloven we dat we samen de verantwoordelijkheid hebben om goed met de aarde om te gaan. Daarom vinden wij dat Gorinchem de komende jaren ingrijpende maatregelen moet nemen om een duurzame en klimaatvriendelijke stad te worden. Hierbij is het belangrijk dat we elkaar niet uit het oog verliezen. Huishoudens met een kleine portemonnee moeten ook mee kunnen doen in de energietransitie. Ook op het gebied van verduurzaming willen we samen recht doen!

3.1 Energie

Gorinchem moet zuiniger met zijn energie omgaan. Daarom zetten wij niet alleen in op wind- en zonne-energie, maar juist ook op besparing. Energie die je niet gebruikt hoeft immers ook niet opgewekt te worden. ChristenUnie SGP vindt dat de energietransitie dicht bij de burger moet plaatsvinden. De gemeente moet daarom actief werken aan geloofwaardige burgerparticipatie en steun geven aan lokale initiatieven zoals energiecoöperaties. Gemeentelijke ondersteuningsregelingen zijn erop gericht dat niet alleen de mensen met geld kunnen verduurzamen, maar ook de inwoners met een kleine portemonnee.

Concrete plannen:

- De gemeente Gorinchem geeft zelf het goede voorbeeld door gemeentelijke gebouwen te verduurzamen, onder andere door prioriteit te geven aan zon-op-dak en woningisolatie.
- Met buurgemeenten in overleg om gezamenlijk de energiedoelstellingen realiseren.
- De gemeente Gorinchem werkt actief aan het voorkomen en aanpakken van energiearmoede door minima te steunen in het verduurzamen van hun woning.
- De minst duurzame woningen hebben prioriteit bij de verduurzamingsplannen.
- De gemeente Gorinchem ondersteunt participatie door energiecoöperaties, zodat bewoners met elkaar kunnen investeren in duurzame energie.

3.2 Milieu en Duurzaamheid

De komende periode moeten er grote stappen gezet worden om van Gorinchem een duurzamere stad te maken. Bewustere omgang met ons afval en een groenere en duurzamere leefomgeving, die onze stad beter beschermt tegen hitte of wateroverlast. Tevens betekent een groener Gorinchem ook meer biodiversiteit. Zo beschermen we de natuur en verrijken we de stedelijke omgeving. Tegelijk willen we onze straten netjes houden. We houden onze groenvoorziening op orde en voorkomen dat onkruid en zwerfafval het straatbeeld overnemen.

Concrete plannen:

- Afval scheiden en hergebruiken is de norm in Gorinchem.
- De gemeente Gorinchem doet haar uiterste best de doelstelling van maximaal 100 kg restafval per huishouden in 2025 te halen.
- Via het onderwijs en de gemeentelijke communicatie werkt Gorinchem actief aan bewustwording, als onderdeel van het duurzaamheidsbeleid.
- Er wordt actief werk gemaakt van het tegengaan van bijplaatsingen bij afvalcontainers en zwerfafval op straat.
- Hergebruik van producten en grondstoffen via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.

- Om tot een lokale circulaire economie te komen wordt er samengewerkt met lokale ondernemers, bijvoorbeeld voor het lokaal uitwisselen van reststromen.
- Om hittestress te voorkomen moet er genoeg Groen te vinden zijn in de binnenstad
- In de wijken wordt gewerkt aan vergroening en biodiversiteit. Zo kan in het plan van aanpak ruimte gemaakt worden voor;
  - Insectenhôtels
  - Aanplant van (vrucht)bomen
  - Aanplant van insect-vriendelijk groen.
- De komende raadsperiode besteden we aandacht aan achterstallig rioolonderhoud en we zetten in op aparte afvoer en hergebruik van regenwater.

Samen voor een duurzame en klimaatvriendelijke stad.

4 Zorg voor iedereen

Mensen hebben elkaar nodig. Juist in coronatijd werd dat heel duidelijk. Om eenzaamheid dichtbij huis te signaleren en waar mogelijk te doorbreken, willen wij de kracht van de samenleving gebruiken door sociale netwerken, buurtactiviteiten, mantelzorg en vrijwilligerswerk bevorderen. Samenwerken en verbinden zijn hierbij sleutelwoorden. Samen recht doen zodat niemand achterblijft.

4.1 Voor als het (even) niet gaat

Iedere levensfase kent zijn uitdagingen. Mensen hebben soms in hun leven ondersteuning nodig. Inwoners zijn steeds meer zelf verantwoordelijk voor het regelen van hulp. Dit is niet voor iedereen even gemakkelijk, sommige mensen hebben hierbij ondersteuning nodig. ChristenUnie SGP vindt dat iedereen mee moet kunnen doen. En als dit even niet lukt moet er hulp zijn.

Concrete plannen voor kinderen en jongeren en ouders of verzorgers:

Hulp en ondersteuning kan ook noodzakelijk zijn voor kinderen en jongeren en hun familie. De verschillende hulpverlenende instanties moeten de samenwerking goed organiseren zodat integrale zorg wordt geleverd.

- Voorlichting (prenataal) over de gevolgen van het ouderschap en laagdrempelige ouderschapscursussen
- De gemeente ontwikkelt met professionals beleid om (v)echtscheidingen te voorkomen en tijdige hulp te geven als een scheiding onvermijdelijk is. Deze hulp is laagdrempelig en versterkt de relaties tussen ouders en kind(eren).
- ChristenUnie SGP wil sterk jongerenwerk dat genoeg 'veilige' plekken realiseert (op school, buurthuis of jongerencentrum), waar kinderen en jongeren hun verhaal kunnen doen als het thuis niet gaat of moeilijk is, maar dat ook outreachend jongeren opzoekt waar ze zijn.
- Aandacht voor en aanpak van multidisciplinaire problematiek bij jongeren

Concrete plannen voor ouderen:

Ouderen verdienen respect, aandacht en hulp. Wonen met zorg, mantelzorg, bestrijden van eenzaamheid en toegankelijkheid in brede zin zijn belangrijke factoren om het leven ook op hogere leeftijd als zinvol te blijven beschouwen.

- Een meerjarenprogramma (wijkgericht) om eenzaamheid te bestrijden
- Ouderen vanaf 70 jaar krijgen een signaleringsbezoek om (verborgen) problemen, zoals eenzaamheid op te sporen.
- Zingeving is bespreekbaar tijdens gesprekken met ouderen met een zorgvraag. Zonodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van (religieuze) organisaties, zoals kerken.

Concrete plannen voor mantelzorgers:

Mantelzorg voor iemand uit de omgeving is onmisbaar, maar vaak ook intensief en langdurig. Overbelasting van mantelzorgers moet worden voorkomen.

- Meer ondersteuning voor mantelzorgers, zoals een respijtovereenkomst en deze actief promoten
- Een duidelijke visie van de gemeente waarin duidelijk wordt hoe de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- Regeling Mantelzorgcompliment blijft en wordt uitgebreid. Blik van waardering.

Concrete plannen voor laaggeletterden:

Geschat wordt dat in Nederland 2,5 miljoen mensen moeite hebben met lezen en schrijven. Ook is niet iedereen digivaardig, wat gevolgen heeft voor de contacten tussen mensen.

- Laagdrempelige cursussen leren lezen en computervaardigheden.
- Eenvoudig en begrijpelijk taalgebruik door gemeentelijke instanties (BI).
- Inzet formulierenbrigade en Bibliotheek aan Zet.
- Door volwasseneneducatie (in samenwerking met Avres en scholen) wordt laaggeletterdheid en moeite met rekenen aangepakt.

4.2 Armoede

Armoede leidt vaak tot sociale problemen, eenzaamheid, slechte schoolprestaties, stress en gezondheidsklachten. De vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie lijkt over te gaan, moet worden doorbroken. ChristenUnie SGP heeft de afgelopen jaren voorstellen ingediend om in te zetten op het voorkomen van schulden, zoals de pilot met laagdrempelige budgethulp. Daarnaast moeten inwoners ondersteuning krijgen bij het oplossen van financiële problemen. Hierbij is het van belang dat alle partijen, zoals gemeente, woningcorporaties en energieleveranciers samenwerken.

Concrete plannen:

- Voorlichting over geld en budgetbeheer op scholen, jongerenwerk of sportvereniging.
- Vroegtijdig signaleren van armoede bij kinderen door scholen, jongerenwerk en sportverenigingen om signalen van armoede te melden bij stichting Leergeld.
- Goede toegang tot schuldhulpverlening, korte lijnen met diaconieën en organisaties zoals de Voedselbank, schuldhulporganisaties en stichting Leergeld.
- Bij betalingsachterstand moet eerst hulp worden geboden, voordat gedreigd wordt met afsluiting of huisuitzetting. Van belang is te kijken naar de oorzaken van de achterstand.
- Onderzocht wordt of een gemeentelijke kredietbank, die schuld overneemt, een goede bijdrage kan leveren aan het oplossen van problematische schuld

4.3 Vluchtelingen

De Bijbel geeft ons opdracht om gastvrij te zijn voor mensen in nood en dus ook voor vluchtelingen. Wat ChristenUnie SGP betreft, is opvang van asielzoekers en statushouders daar een vertaling van. Dat moet gebeuren met hart en verstand: een geschikte locatie én goede begeleiding, want snelle en goede integratie gaat het beste door snel actief deel te nemen aan de samenleving. Het verkrijgen van een verblijfsvergunning is een startpunt voor volledige integratie. Dat kan bijvoorbeeld betaald werk zijn, maar ook door stage of vrijwilligerswerk. Hulp van vrijwilligers, bijv. van Vluchtelingenwerk, maar ook vanuit geloofsgemeenschappen, zoals de kerken, is nodig bij vinden van werk, school en vrijetijdsbesteding.

Concrete plannen:

- Taalhulp, opleiding en buddy's zijn nodig om in Nederland thuis te raken.
- Actieve hulp om spoedig en passend (vrijwilligers-)werk te vinden voor statushouders.
- Initiatieven steunen die de verbinding tussen bevolkingsgroepen stimuleren (zoals bijvoorbeeld Klik Gorinchem).

4.4 Vrijwilligers: steunpilaren en bouwstenen

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving. ChristenUnie SGP wil daarom vrijwilligers waarderen en stimuleren. De gemeente moet vrijwilligerswerk niet moeilijker maken met extra regels of beperkingen.

Concrete plannen:

- De gemeente ondersteunt het werven van vrijwilligers en stimuleert de mogelijkheden om deskundigheid van vrijwilligers te bevorderen en ervaringen uit te wisselen.
- De gemeente bevordert sociale netwerken, buurtactiviteiten en vrijwilligerswerk door mee te denken,
- De gemeente maakt het organiseren van activiteiten makkelijker.
- De gemeente stelt een buurtbudget beschikbaar voor initiatieven.

Samen recht doen zodat niemand achterblijft.

5 Economisch domein

Als we spreken over het economisch domein gaat het over economie, arbeid en onderwijs dat aansluit bij de arbeidsmarkt en tenslotte over mobiliteit. Samen verantwoordelijkheid nemen en rentmeesterschap toepassen in de lokale economie. Economie gaat volgens ons niet alleen om groei, maar het is een middel om goed in je levensonderhoud te kunnen voorzien. Het gaat niet over het méér, méér, méér willen en moeten.

Voor ChristenUnie SGP is de economie gezond als iedereen een kans krijgt om zich te ontwikkelen en zijn of haar talenten kan inzetten. Dat je verantwoordelijkheid kunt nemen, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en binnen maatschappelijke randvoorwaarden plaatsvindt. Samenwerking is nodig net als een luisterend oor voor elkaars belangen én de wil om elkaar hierin te helpen.

5.1 Samen werken aan de economie

Gorinchem kent een relatief sterk bedrijfsleven. Een goed ondernemersklimaat is nodig om in de toekomst te blijven bestaan als zelfstandige gemeente. Er moet ruimte zijn voor innovatie en creatief en verantwoord ondernemen.

Het mkb is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie en voor de leefbaarheid. Er dient vanuit de gemeente een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers gerealiseerd te worden, (startende) ondernemers moeten zich welkom voelen in Gorinchem.

Concrete plannen:

- Lokale en regionale ondernemers krijgen in het vestigingsbeleid de voorkeur boven nationale en internationale ketens.
- In het acquisitiebeleid van bedrijven houden we expliciet rekening met de consequenties van bedrijfsvestiging voor de concurrentiepositie van bestaande Gorcumse bedrijven.
- Kernwinkelgebied verkleinen in samenwerking met de ondernemers en de straten eromheen aantrekkelijk maken
- Meer groen in de binnenstad en in het kernwinkelgebied om hittestress tegen te gaan en ook het verblijf in de binnenstad aantrekkelijker te maken. Bijvoorbeeld het vergroenen van het plein Blijenhoek tot Haarstraat 64 (De Nieuwe Doelen).
- Het terrein van De Nieuwe Doelen gebruiken voor woningbouw met appartementen
- Linge II Zuid is een kans om een mooie entree richting het centrum te maken en hier is ruimte voor een modern cultureel centrum in combinatie met horeca en toerisme en bijvoorbeeld een kanosteiger.

5.2 Stimuleren ondernemerschap

Zondagsrust

Bij lokale economie en een sociale arbeidsmarkt hoort ook rust op zijn tijd. God heeft in Zijn wijsheid ons de zegen van een collectief rustmoment gegeven. Een dag om hem te dienen en te rusten van al onze arbeid. En dat is niet knellend of beperkend, want een uitgerust mens produceert en functioneert beter.

Wij willen de kleine ondernemers beschermen tegen de grote filiaalbedrijven die streven naar een 24-uurseconomie. Wij kiezen voor de menselijke maat en gunnen ook kleine ondernemers hun rust.

Aantrekken werkgelegenheid

De gemeente zet zich in voor goede samenwerking met de provincie en de omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid.

Maatschappelijk Verantwoord ondernemen

In het acquisitiebeleid houdt de gemeente rekening met Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Zo gaan we sociale en milieu-uitbuiting tegen. Sociale ondernemers (ondernemers die innovatieve oplossingen zoeken voor maatschappelijke uitdagingen) krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; zo mogelijk is social return een voorwaarde.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Opkomen voor (kleine) ondernemers door zich in te zetten voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen. Bijvoorbeeld door het instellen van parkmanagement (om het gebied up-to-date te houden) en stimuleren van verduurzaming.
- De huidige regeling handhaven en/of aansturen op vermindering van koopzondagen. Ideaal is als de zondag een collectief rustmoment is in onze economie.
- Kleinschalige bedrijven stimuleren en passende voorzieningen voor startups; relatief kleine huisvesting met korte huurtermijnen.
- Lokale lasten beperkt houden.
- Economische activiteit aan huis toestaan voor kleinschalige, niet-overlast gevende economische activiteiten, zolang de woonfunctie van de woning dominant blijft.
- De gemeente motiveert ondernemers. De gemeente betaalt rekeningen van ondernemers binnen de gestelde betaaltermijn, of uiterlijk binnen dertig dagen.
- Inkoop door de gemeente gebeurt zoveel mogelijk lokaal en anders regionaal.
- Meer algemene regels in plaats van gedetailleerde vergunningen. Wie zich keurig aan de regels houdt, krijgt minder controle. Wie een loopje neemt met de regels wordt aangepakt.
- Bedrijven aantrekken, denk aan bedrijventerrein Gorinchem-Noord, met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking.
- Bedrijventerreinen met goede faciliteiten: breedbandinternet, gezamenlijke parkeeroplossingen, een duurzame inrichting en optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Ondernemers stimuleren om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus.
- Een goed lokaal of regionaal onderwijsaanbod dat aansluit op de arbeidsmarkt.
- Vrijstelling van sollicitatieplicht voor alleen gaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner.

5.3 Onderwijs

ChristenUnie SGP staat voor toegankelijk onderwijs waarin ouders verantwoordelijk zijn en blijven voor hun kinderen, en kunnen blijven kiezen voor scholen die passen bij de eigen identiteit. Voor leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen reizen en voor leerlingen die ver moeten reizen om een school met een passende identiteit te bereiken, is vervoer nodig. De gemeente vergoedt onder bepaalde voorwaarden (een deel van) van dit vervoer.

Scholen zijn belangrijke gespreks- en samenwerkingspartners van de gemeente, bijvoorbeeld bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook hebben de scholen een belangrijke rol in het versterken van de kracht van de samenleving, door hun rol in burgerschapsvorming en sociale integratie.

Onze uitgangspunten voor onderwijs:

- Kinderen hebben recht op passend onderwijs.
- Ouders kunnen kiezen voor een school die past bij hun levensvisie en opvoeding
- Thuiszittende leerling is geen optie.
- Als een leerling zorg nodig heeft, slaan alle ketenpartners de handen ineen.
- Onderwijs bereidt voor op een zelfstandig leven
- Beroepsonderwijs en arbeidsmarkt vernieuwen zich en passen zich aan op de wereld om hen heen.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Dat de gemeente meewerkt bij de vergoeding van leerlingenvervoer zeker in het kader van een maatregel van kindbescherming.
- Dat onderwijs en jeugdhulp intensief samenwerken om thuiszitten te voorkomen.
- Zich inzetten om thuiszittende oudere jongeren op te sporen, aan te spreken, te helpen aan een opleiding of werksituatie.
- Voorkomen en minimaliseren van wachtlijsten bij zorgaanbieders die complexe problemen bij kinderen en jongeren behandelen.
- Goede begeleiding voor leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar het onderwijs.
- Dat ouders/verzorgers bij onderwijszorgarrangementen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. De gemeente zorgt vanwege de garantiefunctie van de overheid dat er altijd voldoende passend onderwijs beschikbaar is. De gemeente ondersteunt initiatieven van scholen om passend onderwijs te verzorgen ook al valt het buiten de reguliere kaders.
- Dat zorgaanbieders passen bij de identiteit van leerlingen, ouders en school.
- Laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken.
- Voorlichting over veilig gebruik internet en omgang met Sociale Media
- Dat schoolbesturen en gemeente in het integraal huisvestingsplan (IHP) de huisvestingvoorzieningen beschrijven die nodig zijn. Daarin wordt ook gezocht naar afstemming op beleid voor leerlingenvervoer en passend onderwijs.
- Dat het duurzamer maken van (oude) schoolgebouwen prioriteit heeft.
- Dat overheidsgebouwen, dus ook de scholen, vooruitlopen in duurzaamheid en streven naar energie neutrale huisvesting.
- Samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs meer en meer gestalte krijgt, zodat een leven lang leren goed gefaciliteerd wordt.
- In Gorinchem worden beroepsopleidingen gehuisvest die aansluiten bij de regionale arbeidsmarkt.

5.4 Mobiliteit

Mobiliteit is een belangrijk vraagstuk in Gorinchem. Het verkeer tussen Oost en West is enorm toegenomen door de ontwikkeling van Hoog Dalem. ChristenUnie SGP vindt dat de belangrijke doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de woonkernen moeten worden geleid. Het openbaar vervoer (ov) moet op peil blijven of verbeteren. Het fietsverkeer moet worden geoptimaliseerd. Snelle en veilige fietsverbindingen waarmee voorzieningen, ook in andere wijken, vlot te bereiken zijn. ChristenUnie SGP zet sterk in op de verduurzaming van het vervoer.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Realiseren van extra bruggen om te komen tot een 'raster' fietsnetwerk voor snelle en veilige verbindingen. Zoals een extra oversteek over de Linge en een brug over het kanaal van Steenenhoek.
- Het fietsnetwerk dient de automobilist te verleiden tot het nemen van de fiets, bij voorkeur gescheiden verkeersstromen: de fietser niet inzetten als verkeer remmende maatregel.
- Verkeersveiligheid blijft en is leidend bij wijzigingen in een verkeerssituatie.
- De toegangswegen zijn het visitekaartje van Gorinchem als mooiste vestingstad van Nederland. Stilstaan op de Banneweg doet af aan die 'beleving'.
- Aanleg van Ringweg 'Gorinchem Noord' in samenhang met ontwikkelen van de doorstroming op de Banneweg.
- Vlotte OV-verbinding Utrecht-Gorinchem-Breda.
- Woonwijken en bedrijventerreinen moeten optimaal toegankelijk zijn via het OV;
- De bevoorrading van supermarkten en grootwinkelbedrijven in het centrum moet worden geoptimaliseerd.
- Infrastructuur over water is een belangrijke schakel in de integrale Mobiliteitsvisie. Riveer wordt samen met de regio toekomstbestendig ingericht.
- Goede staat van onderhoud voor wegen, fietspaden en wandelroutes.

Samen verantwoordelijkheid nemen en rentmeesterschap toepassen in de lokale economie.

6 Wonen

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. ChristenUnie SGP wil dat de gemeente met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert en inspeelt op de actuele vraag. Samen werken aan een stad waar het fijn wonen is en waar iedereen een plek kan vinden.

6.1 Woningen voor elke levensfase

Woningen voor starters, alleenstaanden en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbare en goede sociale woningbouw maar ook goede doorstroommogelijkheden naar een koopwoning is geen gemakkelijke opgave. Daarom moeten keuzes worden gemaakt voor hergebruik, transformatie en herstructurering van het woningaanbod. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Bij de gemeentelijke woonvisie worden naast woningcorporaties, ook wijkraden en huurdersverenigingen betrokken.
- Hergebruik van leegstaande gebouwen. In een deel van de ruimtevrage voor wonen kan worden voorzien door hergebruik, transformatie of sloop en nieuwbouw. Dit wordt gestimuleerd door een positieve grondhouding aan te nemen t.a.v. herbestemming.
- Wijken moeten een goede mix van goedkopere en duurdere woningen, zowel huur als koop, bevatten.
- Doorstromen alstublieft: te denken valt aan doorstroommakelaars en doorstroompremies om mensen naar een beter passende woning te begeleiden.
- ChristenUnie SGP is voor een woonverplichting voor de koper bij nieuwbouw en/of transformatieprojecten. De duur van de woonverplichting wordt vastgesteld op basis van de marktsituatie.
- Betere bescherming huurders. ChristenUnie SGP wil onderzoeken of in Gorinchem een verhuurvergunning ingevoerd kan worden om huisjesmelkers, malafide verhuurders en bemiddelingsbureaus effectief te bestrijden en vooral starters en arbeidsmigranten beter te beschermen tegen wanpraktijken.
- Gemeente formuleert beleid als het gaat om alternatieve woonvormen, zoals tiny houses.

6.2 Betaalbare woningen, ook voor jongeren

Wonen is voor woningeigenaren die al decennia een huis bezitten meestal goed betaalbaar, voor jongeren en huurders in de vrije sector is betaalbaar wonen in onze gemeente een heel ander verhaal.

Starters moeten in Gorinchem hun wooncarrière kunnen beginnen. De mogelijkheid om een deel van de te bouwen en vrijkomende sociale huurwoningen te reserveren voor starters (die op hun beurt doorstromen zodra hun inkomensniveau dat toelaat) moet onderzocht worden.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Starters moeten kunnen starten! Naast de startersleningen wordt er gezocht naar nieuwe instrumenten, zoals bijvoorbeeld Duokoop (de koper koopt alleen de woning en niet de grond) en koopgarant (kopen met korting meestal via de woningstichting). Of variatie in grondprijzen op basis van het principe 'de breedste schouders dragen de zwaarste lasten'.
- Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor 'duo-wonen': Jongeren en senioren delen een te grote woning, zodat jongeren een woonstart kunnen maken en er tegelijk sprake is van een bepaalde mate van ondersteuning voor de ouderen.
- Faciliteer korting op huren voor jongeren d.m.v. vrijwillige inzet in de buurt.

6.3 Wijkenbeleid

Nabijheid en veiligheid structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden wijken leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals wegen, fietspaden, openbaar vervoer en snel internet. De wijk is een belangrijke omgeving die het gevoel van welbevinden sterk beïnvloedt.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Wijkcontactpersonen zijn zichtbaar en aanspreekbaar.
- In samenspraak met de buurt wordt er blijvend gewerkt aan een groene en veilige omgeving.
- Het buurtbudget en de subsidie voor straat- en buurtactiviteiten handhaven.
- De gemeente ontwikkelt voor buurten en wijken leefbaarheidsbeleid samen met betrokkenen zoals: welzijns- en jongerenwerk, politie, onderwijs, bewoners, Poort 6.

**Samen werken aan een stad waar het fijn wonen is
en waar iedereen een plek kan vinden.**

7 Kunst, cultuur, sport en toerisme

Kunst, cultuur en creativiteit maar ook sport en ontspanning verrijken het leven en de samenleving. Wij mensen vormen het beeld van God als creatieve Schepper, die in zijn schepping naast werk ook een rustdag heeft ingesteld. Voor mensen is balans tussen werk en rust van belang. Ontspanning door sport, recreatie en creatieve hobby's werken hier aan mee. Samen sporten, kunst & cultuur beleven in Gorinchem en de regio. Trots zijn op en zorgen voor onze stad.

7.1 Kunst en Cultuur

In onze culturele instellingen werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van de Gorcumse samenleving. Kunst en cultuur zijn eerst en vooral van en voor de samenleving. De gemeente stimuleert en ondersteunt als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed. Het beoefenen van amateurkunst moet worden gestimuleerd

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Zorgen voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen met name voor leesonderwijs voor kinderen, laaggeletterden en nieuwkomers.
- Dat scholen ondersteuning krijgen bij natuur- en cultuureducatie zodat het voor iedereen betaalbaar is en blijft. Scholen moeten daarbij ruimte krijgen voor een invulling die bij de identiteit van de school past.
- Een actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden worden en zichtbaar zijn.
- Cultuurhistorische verenigingen worden gefaciliteerd door de gemeente.
- Cultuurhistorisch erfgoed wordt behouden door middel van herbestemming.
- In oude en authentieke wijken en straten wordt gebouwd met oog voor de geschiedenis.

7.2 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiezen we voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in Gorinchem. Aangezien Gorinchem waterrijk is en ook over het water te bereiken is, is het essentieel dat elke inwoner leert zwemmen. We willen het sporten ondersteunen door als gemeente goede faciliteiten en accommodaties te bieden.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Stimuleren van sport, spel en gezondheid via scholen.
- Gorinchem Beweegt blijven faciliteren, ook voor breedtesport.
- Ondersteuning van maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen door voldoende, goede en duurzame sportvoorzieningen, die ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Alle inwoners van Gorinchem kunnen zwemmen.
- De gemeente stelt samen met verenigingen een sportakkoord op waarin onder andere afspraken staan over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid.
- Alcoholgebruik in sportkantine tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. ChristenUnie SGP pleit daarom voor een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen.

7.3 Toerisme

Gorinchem is een unieke en prachtige oude vestingstad en onderdeel van de Hollandse Waterlinie. Het is niet voor niets in 2021 uitgeroepen tot mooiste vestingstad van Nederland. We kunnen de stad en de regio nog aantrekkelijker maken voor meerdaagse bezoeken. Door het verbeteren van de bereikbaarheid, het samen optrekken met de regio als het gaat om toerisme (bijvoorbeeld door het aanbieden van arrangementen) en het creëren van verblijfs- en overnachtingsmogelijkheden, kan de hele regio hier voordeel van hebben. ChristenUnie SGP is voorstander van eco-vriendelijke initiatieven die toerisme kunnen bevorderen.

Concrete plannen ChristenUnie SGP:

- Investeren in regionale activiteiten die het toerisme bevorderen.
- De toegangswegen naar de stad worden aantrekkelijker gemaakt.
- Goede informatie geven over parkeren buiten het centrum .
- Goede wandel- en fietsroutes naar de binnenstad over land, maar ook over water.
- Het kernwinkelgebied nog aantrekkelijk maken voor toerisme door de middenstand te faciliteren, autoluw te maken en aan te kleden met meer groen.
- Inzetten op kleinschalige festivals en activiteiten die meerwaarde creëren.
- Daar waar mogelijk cultuur en toerisme in en rond de binnenstad verder te ontwikkelen door duidelijke keuzes te maken voor het inrichten van gebieden als Linge II en Buiten de Waterpoort.
- Een goede openbaar toegankelijke kanosteiger, bijvoorbeeld op het te ontwikkelen terrein van Linge Zuid.

Samen sporten, kunst & cultuur beleven in Gorinchem en de regio.

Samen voor Gorinchem

Gorinchem is uniek, de inwoners van Gorinchem zijn uniek. Dit betekent dat hoe goed een verkiezingsprogramma ook is, het kan geen mal zijn waar iedereen zomaar in past. Nee, het verkiezingsprogramma is ons kompas voor de komende vier jaar in de Gemeenteraad. Met dit kompas gaan we aan de slag en willen we onze plannen voor Gorinchem realiseren. Daarbij staat centraal dat we bij het maken en uitvoeren van onze plannen met u als inwoner willen optrekken. Ons uitgangspunt is altijd om constructief mee te denken en verantwoording af te leggen, ook in de nieuwe raadperiode. Juist in een tijd van sterke polarisatie in politiek en samenleving willen we verbindend zijn naar elkaar en de samenleving. Niet voor onszelf maar voor en mét de ander. Samen voor Gorinchem.

Kandidatenlijst

#1	Maarten de Pagter	ChristenUnie
#2	Richard Meijer	SGP
#3	Anselm Krol	ChristenUnie
#4	Frank Barth	SGP
#5	Rik Ploeg	ChristenUnie
#6	Marjo Molengraaf	ChristenUnie
#7	Huibert van der Slikke	SGP
#8	Anne de Jong	ChristenUnie
#9	Charlotte Scholtens	ChristenUnie
#10	Leen van Hoorne	SGP
#11	Ivo van Willigen	ChristenUnie
#12	Christiaan Streefkerk	ChristenUnie
#13	Tony van der Zalm	SGP
#14	Aleid Stienstra	ChristenUnie
#15	Harro van Heukelum	ChristenUnie
#16	Matthijs Smit	SGP
#17	Peter Snoek	ChristenUnie
#18	Arie van Hoven	ChristenUnie
#19	Jan Visser	SGP
#20	Dick Schouten	ChristenUnie

© Gorinchem, januari 2022

Contact

mail@samenvoorgorinchem.nl
www.samenvoorgorinchem.nl

Tekst

Programmacommissie
ChristenUnie SGP Gorinchem

Fotografie

Dick de Jong

Vormgeving en technische realisatie

BOS Reclame, Gorinchem

www.samenvoorgorinchem.nl